

Årsrapport 2009

HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSNÄMND

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Styrning, uppföljning och kontroll är inte helt tillräcklig

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN

Revisionskontoret

www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3A, 1 tr

Postadress: 105 35 Stockholm

Telefon: 08-508 29 000

Fax: 08-508 29 399

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 3

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Revisorerna för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2009. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Vi revisorer anser att nämndens styrning, uppföljning och kontroll behöver förbättras. Bland annat bör säkerheten i de ekonomiska prognoserna stärkas och nämndens arbete med den interna kontrollen utvecklas.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2010-06-30.

Stockholm den 24 mars 2010

På revisorernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Lars Munters
vice ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till
Stadsdelsdirektör Leif Spjuth

Sammanfattning

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Revisionskontoret bedömer att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för år 2009 är tillfredsställande.

Nämnden redovisar ett nettoöverskott om 26,3 mnkr före resultatdisposition. Överskottet härrör främst till förskoleverksamheten och äldreomsorgen. Efter resultatöverföring redovisar nämnden ett nettoöverskott om 11,7 mnkr.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2009 inte helt har uppnått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Avvikelser redovisas bl a mot årsmålen för fullmäktiges indikatorer när det gäller ”kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter”.

I övrigt bedömer revisionskontoret att nämnden i huvudsak har uppfyllt sina egna mål för verksamheten och uppnått den i verksamhetsplanen angivna verksamheten.

Styrning, uppföljning och kontroll är inte helt tillräcklig

Nämndens styr- och uppföljningsdokument är i huvudsak upprättade i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Den ekonomiska redovisningen bör dock överensstämma med kommunstyrelsens verksamhetsindelning i högre utsträckning.

Prognossäkerheten har varit bristfällig när det gäller prognosen före resultatdisposition. Prognoserna har dock haft en högre tillförlitlighet vad avser resultatet efter resultatöverföringar.

Några av revisionskontorets genomförda granskningar under året visar att det finns områden där nämnden bör se över och förbättra sina rutiner för styrning, uppföljning och kontroll. Bland annat har nämndens arbete med att tillgodose behov och önskemål om bostad för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning inte varit tillräcklig och brister har uppmärksamrats i nämndens arbete med den interna kontrollen.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Bokslut och räkenskaper för år 2009 är rättvisande och följer gällande regler och god redovisningssed.

Nämnden bör säkerställa att redovisning sker i enlighet med stadens verksamhetsindelning.

Rapportförteckning

Årsrapport 2009 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd (nr 7, april 2010)

Stadens upphandlingsverksamhet (nr 15, december 2009)

Det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19-åringar (nr 11, november 2009)

INNEHÅLL

Sid

I	Årets granskning.....	I
2	Nämndens resultat.....	I
2.1	Ekonomiskt resultat.....	I
2.2	Verksamhetens resultat	4
3	Styrning, uppföljning och kontroll	9
3.1	Nämndens styrning och uppföljning under året.....	9
3.2	Intern kontroll.....	13
4	Nämndens bokslut och räkenskaper	16

Bilagor

<i>Bilaga 1</i>	Revisionskontorets bedömningskriterier
<i>Bilaga 2</i>	Revisionsrapporter under perioden april 2009 - mars 2010

I Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2009.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2009 – mars 2010 redovisas i *bilaga 2*.

2 Nämndens resultat

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare bedöms om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2009:

Mnkr	Budget 2009	Bokslut 2009			Budget- avvikelse 2008
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 593,3	1 575,7	17,6	1,1%	-37,7
Intäkter	177,6	186,3	8,7	4,9%	29,1
Verksamhetens nettokostnader	1 415,7	1 389,4	26,3	1,9%	-8,6
Avskrivningar	0,7	0,7	0,0	0,0%	0,2
Internräntor	1,0	1,0	0,0	0,0%	0,3
Driftbudgetens nettokostnader	1 417,4	1 391,1	26,3	1,9%	-8,1
Justerat netto, efter resultatöverföringar		1 405,7	11,7	0,8%	-1,7
Investeringsplan					
Utgifter	15,3	10,1	5,2	34,0%	0,0
Nettoutgifter	15,3	10,1	5,2	34,0%	0,0

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd redovisar ett nettoöverskott om 26,3 mnkr före resultatdispositioner. Efter resultatdisposition redovisar nämnden ett överskott om 11,7 mnkr.

Bruttokostnaderna för nämndens verksamhet uppgår till 1 575,7 mnkr vilket är 17,6 mnkr lägre än budget. Större överskott redovisas inom förskola och äldreomsorg medan det största bruttounderskottet redovisas inom individ- och familjeomsorgen. Nämndens bruttointäkter uppgår till 186,3 mnkr vilket innebär ett överskott om 8,7 mnkr. Förskolan står för merparten av detta överskott. Nämnden har inte begärt omslutningsförändringar för ökade intäkter i tillräcklig utsträckning inom denna verksamhet.

Nämndens redovisar de största nettounderskotten inom individ- och familjeomsorgen, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt flyktingmottagande.

Underskottet inom individ- och familjeomsorgen uppgår till 14,0 mnkr. Av dessa kan dock endast 5,8 hänföras till individ- och familjeomsorgen. Restande underskott hör till stöd och service till personer med funktionsnedsättning men har redovisats under denna verksamhet som interna köp. Inom individ- och familjeomsorgen hänförs underskottet till höga kostnader för heldygnsplaceringar av barn och ungdomar. Antalet anmälningar är högt i nämnden och

inkomna anmälningar till barngruppen har ökat med 14 %. Vidare har antalet ingripanden enligt LVM ökat vilket också innebär höga kostnader.

Efter justeringar av interna köp, redovisar stöd och service till personer med funktionsnedsättning ett underskott på 9,6 mnkr. Underskottet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning hänförs främst till höga kostnader för platser i gruppboheter hos privata utförare. Underskottet förklaras även med kostnader för övertaliga i samband med avveckling av verksamhet.

Inom flyktingmottagandet hänförs underskottet om 2,8 mnkr till att antalet flyktinghushåll har minskat men att nämnden har högre kostnader för introduktionsersättning än den schablon som kommunfullmäktige tilldelat.

Förskolans överskott hänförs bl a till att kostnaden för lokaler i är relativt låga i stadsdelsområdet. Vidare hänvisas till extra tilldelningar i budget och ökade barnantal vilket också innebär en högre ersättning till nämnden. Inom äldreomsorgen förklaras överskottet bl a av att handläggare har gått igenom beslut och vårdnivåer har korrigerats i bedömningarna. Vidare har intäkter ökat för hyror och avgifter.

Nämnden redovisar ett överskott mot investeringsplan på 5,2 mnkr och har begärt ombudgetering om 3,6 mnkr för investeringar i vattenförbättrande åtgärder.

Resultatenheter

Nämnden fastställde 12 resultatenheter i verksamhetsplanen för 2009. Resultatenheterna för över ett överskott på 17,1 mnkr till år 2010. Samtliga av de tio resultatenheterna inom förskola och äldreomsorgens två resultatenheter redovisar överskott.

Nämnden ansökte i samband med tertialrapport 1 om att få avveckla Hässelgården äldreboende som resultatenhet och resultatet skulle belasta år 2009. Enligt regler för ekonomisk förvaltning ska resultatet för avvecklade enheter belasta nästkommande år, d v s 2010. Kommunstyrelsen godkände dock denna förändring. Revisionskontoret noterar att Hässelgården inte har avvecklats och inte heller kommer att avvecklas som resultatenhet, trots tidigare beslut. Nämndens överskott före resultatdisposition skulle bli större om resultatenheten avvecklats.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

I budgeten för 2009 har kommunfullmäktige fastställt tre inriktningsmål som anger vad nämnderna ska uppfylla, oavsett vilken verksamhet nämnden bedriver. Dessa mål är:

- Staden ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Till inriktningsmålen har kommunfullmäktige formulerat 14 verksamhetsmål. Verksamhetsmålen konkretiserar inriktningsmålen i förhållande till de olika verksamheter nämnderna bedriver.

Som underlag till mätningen och bedömningen av måluppfyllelsen har fullmäktige tagit fram ett antal indikatorer som är knutna till respektive verksamhetsmål. Vissa av fullmäktiges indikatorer är uttryckta som målvärden för staden som helhet. För dessa har nämnden fastställt egna målvärden som stöder kommunfullmäktiges mål.

Nämnderna har även haft möjlighet att fastställa egna mål och indikatorer för sina verksamhetsområden.

Revisionskontorets bedömning av nämndens måluppfyllelse baseras bl a på en uppföljning av fullmäktiges fastställda indikatorer. Utifrån indikatorernas utfall har en samlad bedömning av kommunfullmäktiges verksamhetsmål gjorts. Nämndens egna mål och indikatorer har bedömts på samma sätt.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2009 delvis har nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Vidare bedöms att nämnden i huvudsak har uppfyllt sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

De indikatorer i nämndens årsredovisning som väsentligt avviker från kommunfullmäktiges årsmål redovisas nedan.

Jobb istället för bidrag

I likhet med nämnden bedömer revisionskontoret att målet delvis har uppfyllts. Nämnden har nått fullmäktiges mål för indikatorn andel personer beroende av ekonomiskt bistånd på 3,5 % och redovisar en andel på 3,3 %. Däremot uppnås inte målet för andel personer som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd samt antalet praktikplatser som tillhandahållits för Jobbtorgen.

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

De indikatorer för årsmål som inte uppfyllts är andel av storkök som sorterar matavfall samt andel inköpta ekologiska livsmedel. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Stockholms förskolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

Nämnden redovisar ett bättre resultat än fullmäktiges årsmål på samtliga utom en av fullmäktiges indikatorer för området. Indikatorn andelen förskollärare uppgår till 37,0 %, Fullmäktiges årsmål är 43,5 %.

Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka

Nämnden bedömer att målet helt har uppfyllts. Enligt revisionskontoret är en rimligare bedömning att målet delvis har uppfyllts eftersom målen för flera av kommunfullmäktiges indikatorer inte har nåtts.

Inom individ- och familjeomsorgen har nämnden inte uppnått s målen för indikatorerna för andel familjehem med grundutbildning. Inte heller andelen genomförandeplaner inom socialpsykiatri uppnås.

Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning har målet för indikatorn antal nytillkomna omsorgslägenheter inte uppnåtts.

Äldreomsorgens indikatorer om andel omsorgstagare som har en genomförandeplan respektive en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår uppnås inte. Det gäller även indikatorerna andelen över 75 år som erbjudits förebyggande hembesök samt antal besök på öppna dagverksamheter för äldre.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämnden redovisar en sjukfrånvaro på 10,2 % och har därmed inte uppnått nämndens eget mål på 8 %. Nämnden redovisar dock ett något bättre resultat jämfört med tidigare år.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Stadsdelsnämnderna har fått två särskilda uppdrag av kommunfullmäktige. Tillsammans med kulturnämnden har stadsdelsnämnderna fått i uppdrag att inventera vilka byggnader inom koloniområdena som ska övertas av respektive koloniförening. Stadsdelsnämnderna har även fått i uppdrag att bevaka arrendavtalen som går ut 2010 och säga upp avtalen för ändring av villkor.

Nämnden redovisar att beslutet att bevaka arrendeavtalen är verkställt, men att inventeringen av byggnader inom koloniområden kommer att verkställas under 2010.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Revisionskontoret bedömer att nämndens verksamhet i huvudsak har bedrivits i enlighet med de lagar, föreskrifter och riktlinjer som reglerar verksamheten.

Tillsyn och inspektioner

Länsstyrelsen har bedrivit tillsyn vid Råcksta vård- och omsorgsboende samt Skolörtens gruppboende. Kritik riktas bl a mot att rutiner för att hantera fel och brister saknas samt att rutiner för anmälan enligt Lex Sarah ej är förankrade i personalgruppen.

Stadens förskoleinspektörer har genomfört inspektion av Loviselunds fyra förskolor. Bl a anges att likabehandlingsplanen, den pedagogiska dokumentationen samt det systematiska kvalitetsarbetet måste utvecklas.

Stadens funktionshinderinspektörer har genomfört inspektion av sysselsättning, SoL (Socialtjänstlagen) och daglig verksamhet LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Hässelby-Vällingby har omfattats av inspektionen. Funktionshinderinspektörerna har bl a noterat brister vad gäller den fysiska tillgängligheten vid Hässelby-Vällingby Arbetscentrum. När det gäller LSS uppmärksammas brister bl a avseende att olika målgrupper blandas i verksamheten.

Ej verkställda domar

Stadsdelsnämnden ska i årsredovisningen ange om nämnden har verkställt de domar som efter överklagan till kammarrätten/länsrätten har gått emot nämndens beslut. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har verkställt samtliga domar som gått emot nämndens beslut vid årsskiftet 2009/10.

Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS

Bestämmelser om rapporteringsskyldighet av ej verkställda beslut anges i socialtjänstlagen (SoL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Rapporteringen av LSS-beslut infördes från och med den 1 juli 2008. Stadsdelsnämnderna ska kvartalsvis rapportera till länsstyrelsen och revisorer om beslut om insatser som inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Nämnden har verkställt samtliga beslut inom tre månader under året.

Anmälningar enligt Lex Sarah och Lex Maria

Under året har fyra ärenden anmälts enligt Lex Maria, tre av dessa avsåg upphandlad verksamhet och en egen regi. Fyra Lex Sarah anmälningar har inkom-

mit. Anmälningarna avser bl a att personal inte svarat på larm inom utsatt tid samt ett allvarligt ärende avseende förvaring av farliga kemikalier.

Granskning av posthantering, diarieföring och utlämnande av handling

Revisionskontoret har granskat Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds posthantering, diarieföring och utlämnande av handlingar. Syftet med granskningen har varit att bedöma om nämnden följer sekretesslagen, tryckfrihetsförordningens och stadens regler om registrering d.v.s. diarieföring av allmänna och sekretessbelagda handlingar.

Granskningen har bl.a. omfattat en genomgång av dokumenterade rutiner och stickprovsgranskning av åtta diarieförda ärenden samt intervjuer med berörd personal. Revisionskontorets dokumentation av granskningen har faktakontrollerats av förvaltningen.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att stadsdelsnämnden i huvudsak följer sekretesslagens, tryckfrihetsförordningens och stadens regler angående diarieföring allmänna och sekretessbelagda handlingar.

Granskningen visar att nämnden har dokumenterade rutiner för posthantering, diarieföring och utlämnande av handling. Rutinerna för utlämnande av handling bedöms vara tillfredsställande. Däremot bör rutinerna för diarieföring och bevaknings- och uppföljningsrutin av diarieförda ärenden utvecklas. Granskningen visar vidare att för tre av de nio granskade så kallade nyckelpersoner saknades fullmakter för postöppning.

Det kommunala uppföljningsansvaret för 16–19-åringar

(Rapport nr 11, november 2009)

Revisionskontoret har med hjälp av konsult genomfört en granskning av det kommunala uppföljningsansvaret för 16–19-åringar. Granskningens syfte har varit att följa upp och bedöma hur utbildningsnämnden arbetar med det kommunala uppföljningsansvaret, vilka åtgärder som vidtas för målgruppen samt hur samverkan med berörda nämnder fungerar. I uppdraget har också ingått att följa upp en tidigare granskning inom området (Rapport nr 1, 2005).

Utöver utbildningsnämnden har även stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista, Skärholmen, Spånga-Tensta och Södermalm samt socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ingått i granskningen.

Sammantaget visar granskningen att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd i likhet med övriga stadsdelsnämnder inte har något tydligt uppdrag när det gäller

det kommunala uppföljningsansvaret. Framförallt gäller detta det uppsökande arbetet för ungdomarna. Olika tolkningar finns också hos de berörda nämnderna om uppdragets ansvar och innebörd. Det är angeläget att uppdragets innebörd tydligt definieras liksom att samverkan mellan berörda nämnder utvecklas. Nämnden har inte heller konkretiserat mål för uppföljningsansvaret i sin verksamhetsplan och har inte någon uttalad organisation för arbetet. Granskningen visar också att stadsdelsförvaltningen bör förbättra sina rapporteringsrutiner till såväl gymnasieslussen som till stadsdelsnämnden när det gäller det kommunala uppföljningsansvaret.

Nämnden har yttrat sig över rapporten och anser att det behöver klargöras hur ansvaret ska fördelas för ungdomar som inte går i gymnasiet. Nämnden anser att ansvaret generellt bör ligga hos utbildningsnämnden i de fall då det inte föreligger andra skäl exempelvis att den unge på annat sätt är aktuell i för utredning i stadsdelsnämnden.

Stadens upphandlingsverksamhet (rapport nr 15, dec 2009)

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av hur stadens upphandlingspolicy följs och är förankrad hos ett antal nämnder, däribland Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, samt om ansvars- och rollfördelningen är tydlig mellan kommunstyrelsen och servicenämnden. För att belysa hur leverantörer uppfattar staden som kund har en även enkätundersökning genomförts.

Granskningen visar att två av nämndens upphandlingar inte helt följer stadens upphandlingspolicy. Brister har konstaterats i stadsdelsnämndens upphandlingar vad gäller bl. a samordning med övriga förvaltningar vid utformning av förfrågningsunderlag och dokumentation i upphandlingsakterna.

Granskningen visar också att stadsdelsnämnden och övriga granskade nämnder bör utveckla sin avtalsförvaltning genom att följa upp leverantörers åtaganden. Avstämningsmöten med leverantörer bör hållas regelbundet och protokollföras. Leverantörers seriositet måste följas upp även under pågående avtalsperiod. Vidare visar granskningen att ansvars- och uppgiftsfördelningen mellan serviceförvaltningen och stadsledningskontoret kan förtydligas.

Stadens upphandlingspolicy bidrar inte i tillräcklig omfattning till att även småföretagare kan delta i stadens upphandlingar. Leverantörsundersökningen visar att det främst är större företag som är leverantör eller anbudsgivare i de studerade upphandlingarna. Kommunstyrelsen har inte definierat vad den avser med små företag. Granskningen visar vidare att nämnderna önskar mer vägledning i hur de bör agera för att främja konkurrens och småföretagande.

Kommunstyrelsen bör se till att samordningen vid likartade upphandlingar förstärks för att säkerställa likvärdiga krav och utvärderingsgrunder i stadens upphandlingar. Den övergripande uppföljningen och utvärderingen av stadens samlade upphandlingsverksamhet kan också utvecklas och ske mer systematiskt.

Nämnden har yttrat sig över rapporten. Nämnden delar inte Stadsrevisionens slutsatser och anser att rutiner och dokumentation finns som säkerställer en korrekt och rättvisande upphandling. Revisionskontorets bedömning av de granskade upphandlingarna kvarstår dock och nämnden uppmanas åtgärda de brister som noterades vid granskningstillfället.

3 Styrning, uppföljning och kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämnden har ett system för styrning, uppföljning och kontroll som säkerställer en ändamålsenlig verksamhet, bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden samt ger en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten inte är helt tillräcklig.

3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2009 och bedömer att nämndens egna mål för verksamhetsområdet ansluter till kommunfullmäktiges mål.

Nämnden följer upp ekonomin i tertialrapporter och månadsrapporter. Nämndens styrdokument upprättas i huvudsak enligt kommunstyrelsens anvisningar. Revisionskontoret har dock noterat att årsredovisningen per verksamhet inte tydligt redogör för interna köp av verksamhet. Det förekommer även avvikelser i redovisningen i förhållande till stadens officiella verksamhetsindelning vilket gör att den ekonomiska informationen i årsredovisningen inte överensstämmer med de uppgifter som redovisas till kommunstyrelsen.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året:

Mnkr	Tertial- rapport 1	Tertial- rapport 2 (T2)	Bokslut 2009	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 597,6	1 588,4	1 575,7	12,7	0,8%
Intäkter	171,3	172,3	186,3	14,0	8,1%
Verksamhetens nettokostnader	1 426,3	1 416,1	1 389,4	26,7	1,9%
Avskrivningar	2,3	2,3	0,7	1,6	69,6%
Internräntor	1,3	1,3	1,0	0,3	23,1%
Driftbudgetens nettokostnader	1 429,9	1 419,7	1 391,1	28,6	2,0%
Justerat netto, efter resultatöverföringar	1 426,6	1 417,8	1 405,7	12,1	0,9%
Investeringsplan					
Utgifter	11,0	12,0	5,2	6,8	56,7%
Nettoutgifter	11,0	12,0	5,2	6,8	56,7%

Sammanställningen visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit bristfällig under året för resultatet före resultatdisposition. Prognoserna för resultatet efter resultatdisposition har haft en högre tillförlitlighet.

Äldreomsorgen har haft lägre kostnader än prognostiserat. Intäktsprognoserna har varit alltför försiktiga och nämndens utfall för intäkter har blivit bättre än prognostiserat. Vidare överför resultatenheter ett betydligt större överskott än vad som prognostiserats under året.

PA-kompetens hos chefer på enhetsnivå

Revisionskontoret granskade 2008 tolv nämnders interna kontroll i lönehanteringen efter stadens införande av en central löneadministration. Granskningen visade bl a att den löpande kontroll som förvaltningarnas centrala personalfunktion tidigare hade av enheternas löne- och anställningsinformation saknas, eftersom allt material nu sänds direkt från enheterna till serviceförvaltningen för registrering, eller hanteras i självservicesystemet.

Detta tillsammans med att det mesta inom personalområdet oftast är delegerat till enhetschef, ställer höga krav på att den interna styrningen och kontrollen fungerar och att enhetscheferna är väl insatta i arbetsrättsliga lagar, anställnings- och löneavtal, stadens policies mm. Det är även viktigt att ledningen ger enhetscheferna ett tydligt stöd i arbetet och att det finns en god samverkan mellan enhetscheferna och nämndens personalfunktion, serviceförvaltningen och stadens personalpolitiska avdelning. Under 2009 har revisionskontoret granskat hur stadsdelsnämnderna Farsta, Hässelby-Vällingby, Norrmalm och Skarpnäck säkerställer att enhetscheferna har nödvändig PA-kompetens. Enhetschefer för större enheter och respektive nämnds personalchef har intervjuats och 15 personalakter per utvald enhet har granskats.

I Hässelby-Vällingby har en enhet med 58 anställda granskats. Revisionskontoret bedömer att förvaltningens personalavdelning tillhandahåller ett gott stöd till enhetscheferna när det gäller information, utbildning och rådgivning i personalfrågor. Hässelby-Vällingby är den enda av de nu granskade nämnderna som har meddelat sina enhetschefer vad som ska skickas in till förvaring i personalakten. När enheterna har skickat in anställningsavtal eller avslutshandlingar för arkivering genomför personalavdelningen också kontroll av att serviceförvaltningens registrering i LISA-systemet stämmer med underlagen. Vanliga fel som då har upptäckts har bl a gällt sysselsättningsgrad, anställnings- och avslutsdatum. Enligt intervjuerna har förvaltningen haft och har fortfarande problem med att få serviceförvaltningen att rätta felaktigheter som upptäcks vid uppföljning av avdrag och tillägg på personalens löner.

Nämnderna har ansvar för att all löne- och anställningsinformation är korrekt även om det är serviceförvaltningen som har registrerat och bör därför upprätta rutiner för att stärka den interna kontrollen. Nämnderna förser enligt avtal serviceförvaltningen med uppgift om vilka som inom nämnden är behöriga att besluta/attestera. Därför rekommenderas nämnderna att kräva att serviceförvaltningen - innan registrering - kvalitetssäkrar att anställningsinformation, tjänstgöringsrapporter, lönebeslut etc är beslutat/godkänt av behörig.

Sjukfrånvaro

Revisionskontoret har granskat nämndens arbete med sjukfrånvaron. Granskningens syfte har varit att bedöma om nämndens arbete följer den gemensamma rehabiliteringsprocessen i Stockholms stad. Resultatet från granskningen har faktakontrollerats av förvaltningen.

Sammantaget visar granskningen att nämndens arbete följer stadens rehabiliteringsprocess på ett tillfredsställande sätt. Nämnden har ett bra samarbete med både försäkringskassan och företagshälsovården angående de anställda som är

aktuella för rehabiliteringsåtgärder. Nämnden är mycket nöjd med det avtal med försäkringskassan som reglerar att samtliga anställda tillhör ett enda försäkringskass kontor.

Granskningen visade att nämnden har kartlagt samtliga långtidssjuka personer och enheterna har upprättat en plan för åtgärder för anställda med olika långa sjukskrivningstider. Granskningen visade vidare att antalet långtidssjuka (över sex månader) successivt har minskat under året med 145 personer till 106. Det pågående projektet "Sänkt sjukfrånvaro i Hässelby-Vällingby och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar" har bidragit till minskningen.

Vid årsskiftet 2009/2010 kommer 23 anställda och sammanlagt ca 60 anställda under år 2010 bli utförsäkrade från försäkringskassan. Nämndens bedömning är dock att få av dessa personer har tillräcklig arbetsförmåga för att återgå till sitt tidigare arbete och att de flesta kommer att få fortsatta åtgärder från försäkringskassan.

Stadens arbete med att tillgodose behov och önskemål om bostad för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning (PM)

Revisionskontoret har följt upp 2003 års granskning av stadens arbete med att tillgodose behov och önskemål om bostad för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning. Granskningen har dokumenterats i en arbetspromemoria (2009-11-20) som kommunicerats med berörda förvaltningar, däribland Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.

Granskningen visar generellt att brister och förbättringsområden från 2003 kvarstår. Planering och byggande av särskilda bostäder understiger behovet och de ambitioner som kommunfullmäktige beslutat om. Planeringsprocessen är komplicerad och ställer stora krav på samverkan mellan stadsdelsnämnder, berörda facknämnder och kommunstyrelsen. Processen, framför allt i tidiga faser, har inte fungerat tillfredsställande.

Granskningen visar att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd inte varit tillräckligt aktiv i planering och kommunikation med byggherrarna. Byggherrarna har enligt förvaltningen allt för mycket styrt utformningen av bostäder och nämnden har fått ta det som erbjudits. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har för perioden 2006-2008 färdigställt färre antal speciallägenheter uttryckt som andel av totala produktionen i stadsdelsområdet än genomsnittet i staden. Förvaltningen anser dock att de har blivit bättre på att framföra och få gehör för sina önskemål som i vissa fall har skrivits in i markanvisningsavtal. Vidare uppger förvaltningen att ingen bristsituation på bostäder för personer med funktionsnedsättning har registrerats i stadsdelsnämnden. I planen 2009-2014 redovisar stads-

delsnämnden en högre planering än tidigare och en högre ambition än flera andra stadsdelsnämnder.

3.2 Intern kontroll

Revisionskontoret har granskat nämndens interna kontroll och bedömer att den inte är helt tillräcklig.

Den interna kontrollen omfattar allt i en verksamhets organisation, styrning, uppföljning och redovisning som syftar till att säkerställa en effektiv och rätt-säker verksamhet samt att förebygga allvarliga fel och skador.

Årets granskning av nämndens internkontrollplan och system för intern kontroll har genomförts i en särskild granskning som redovisas nedan. Bedömningen av den interna kontrollen baseras även på resultatet av revisionskontorets granskningar som genomförts av den löpande interna kontrollen under året.

Fördjupad granskning av nämndens interna kontroll

Revisionskontoret har granskat om den kontroll som Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd utövar inom olika verksamhetsområden och enheter är tillräcklig.

Granskningen visar att det system för intern kontroll som nämnden har antagit under 2009 är aktuellt och upprättat i enlighet med stadens anvisningar. Den informationsinsats som under året riktats till enhetscheferna är viktig men enligt revisionskontorets bedömning inte helt tillräcklig för att garantera att systemet både blir känt och efterlevs. För detta krävs det initialt att riktad information förs ut i hela organisationen. Detta arbete underlättas av att förvaltningen har upparbetat former för information och kommunikation inom organisationen som går att applicera på arbetet med den interna kontrollen.

Nämnden har genomfört och dokumenterat risk- och väsentlighetsanalyser för såväl nämndens processer som för kommunfullmäktiges indikatorer. Revisionskontoret konstaterar att arbetet med att ta fram risk- och väsentlighetsanalyser under år 2009 inte fullt ut har genomförts på alla nivåer i organisationen. Enheterna kommer enligt förvaltningen att involveras mer i arbetet under 2010. Revisionskontoret bedömer att enheterna behöver både utbildning och mer stöd i arbetet med intern kontroll.

Internkontrollplanen har kompletterats under år 2009. Revisionskontoret kan konstatera att den reviderade planen inte har fastställts av nämnden vilken är en brist. Granskningen visar också att planen inte fullt ut följer stadens anvisningar.

Det framgår inte tydligt vem som är ansvarig för vissa av de identifierade riskerna, vilken metod som ska användas och hur ofta kontrollen ska göras.

Förvaltningen återrapporterar årligen resultatet från arbetet med internkontrollplanen till nämnden i samband med årsredovisningen. Härutöver informeras nämnden i särskild ordning om något speciellt hänt och behöver följas upp

Granskningen visar också att det inom förvaltningen inte finns en samlad kunskap om vilka löpande kontroller som finns inbyggda i rutinerna, på vilket sätt dessa kontroller följs upp och i vilken omfattning de har dokumenterats. Det saknas därför en samlad dokumentation av hur uppföljningen av de löpande kontrollerna fungerar d v s vilken kontroll det finns av kontrollen.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att den interna kontroll som stadsdelsnämnden utövar inom olika verksamhetsområden och enheter har förbättrats jämfört med 2008 men att den ännu inte är helt tillräcklig. Nämnden behöver systematisera arbetet kring den interna kontrollen på alla nivåer i organisationen så att beslutade kontroller genomförs och följs upp men också ge mer stöd och utbildning främst på enhetsnivå. Det är också viktigt att internkontrollplanen för 2010 följer gällande anvisningar.

Barnomsorgsavgifter och uppsägning av plats på grund av obetalda avgifter inom förskolan i Stockholms stad

Revisionskontoret har genomfört en granskning av Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds handläggning av barnomsorgsavgifter och uppsägning av förskoleplats då familjen har obetalda avgifter inom förskolan. Granskningen har syftat till att bedöma om handläggningen är ändamålsenlig och följer lagar och riktlinjer och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen visade att nämnden inte har genomfört några systematiska kontroller av familjernas inkomster för att säkerställa att avgifterna är korrekta. Vidare visade granskningen att bevakning av obetalda barnomsorgsavgifter inte har genomförts sedan 2008.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att kontrollerna av inkomsterna i handläggningen av barnomsorgsavgifter inte är tillräckliga och bör förbättras. Det är viktigt att arbetet med den interna kontrollen med de granskade rutinerna kommer igång. Detta gäller även bevakningen av obetalda avgifter. Vidare måste dokumentationen av uppsägningsärenden förbättras.

Behörighetshantering

Revisionskontoret har granskat förvaltningens rutiner för tilldelning och avslut av de privata utförarnas behörigheter till paraplysystemets applikationer ParaSoL och Vodok. Syftet med granskningen är att bedöma om behörighetsadministrationen sker i enlighet med kommunfullmäktiges policy och riktlinjer för informationssäkerhet. Granskningen är avgränsad till att omfatta äldreomsorgen.

ParaSoL tillhandahåller IT-stödet för stadens verksamheter inom socialtjänsten, och används av äldreomsorgen, omsorgen om personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Vodok är ett IT-stöd för dokumentation för hälso- och sjukvårdspersonal i Stockholms stad. Vodok används av legitimerad personal såsom sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast som arbetar med hälso- och sjukvårdsuppdrag.

Revisionskontorets granskning visar att nämnden har god intern kontroll i rutinen för tilldelning av behörigheter till ParaSoL och Vodok. Samtliga behörigheter är beslutade av behörig tjänsteman. Behörigheterna registreras vid förvaltningens IT-enhet med de underskrivna blanketterna som underlag. Vid enheten finns tre behörighetsregistrerare. Var och en av dem har upprättat egna system för arkivering av behörighetsblanketterna. För att underlätta förvaltningens egna behörighetsuppföljningar bör blanketterna förvaras på ett enhetligt sätt.

Revisionskontorets granskning visar att förvaltningen saknar fastställda rutiner för behörighetsuppföljning och avslut av behörigheter. För att stärka den interna kontrollen ytterligare rekommenderar revisionskontoret nämnden att fastställa en rutin för hur behörighetsuppföljningen ska ske samt med vilken frekvens.

Av de behörighetslistor som är hämtade från paraplysystemet kan revisionskontoret konstatera att det finns ett flertal användare som inte har varit inloggade i ParaSoL eller Vodok under det senaste halvåret. Det finns även exempel på användare som aldrig har använt sin behörighet.

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att genomföra en behörighetsuppföljning och avsluta de behörigheter som användarna inte längre är i behov av.

4 Nämndens bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas om nämndens bokslut och delårsrapport är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2009 är rättvisande.

Nämndens resultatöverföring är inte korrekt. Nämnden har fört över 0,5 mnkr för mycket till år 2010. Vidare bör rutinerna för aktivering av tillgångar stärkas. Mindre belopp har påträffats som borde ha aktiverats som tillgång.

Revisionskontoret uppmärksammat att nämnden redovisar kostnader och intäkter som avser stöd och service till personer med funktionsnedsättning som individ- och familjeomsorg och äldreomsorg. En förklaring är att kontoklassen för interna köp av verksamhet inte registreras i det officiella bokslutet. Vidare har budgetjusteringar skett på felaktig verksamhetskod. Revisionskontoret anser att nämnden bör säkerställa att redovisningen följer stadens verksamhetsindelning. För att ge möjlighet till uppföljning och analys både på lokal och på nationell nivå ska stadens verksamheter redovisas på ett enhetligt sätt.

Maria Lövgren
Enhetschef

Cecilia Gonçalves
Revisor

BILAGA I

Revisionskontorets bedömningskriterier

Bedömning

För avsnitten 2 Nämndens resultat och 3 Styrning uppföljning och kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/</i>	
<i>Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Oacceptabelt/Oacceptabel</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Nämndens bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

<i>Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande</i>
--

Nämndens resultat

Bedömningskriterier

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m m.

Styrning, uppföljning och kontroll

Bedömningskriterier

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhets-syn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

- Nämnden har ett system för styrning som ger förutsättningar för god ekonomi, effektiv verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har en ändamålsenlig organisation med en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämndens uppföljning ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.
- Nämnden har ett system för intern kontroll för en effektiv och rättssäker verksamhet samt för att förebygga allvarliga fel och skador.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Bedömningskriterier

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

BILAGA 2

Revisionsrapporter under perioden april 2009 – mars 2010

Samtliga rapporter finns tillgängliga på www.stockholm.se/revision

- 2009:07** Styrning och uppföljning av miljöprogrammet
- 2009:08** Stadshuset – Upprustning av Wallenbergs gård
- 2009:09** Stadens externa kommunikation
- 2009:10** Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens interna kontroll av
tillståndsgivningen
– Uppföljning av tidigare granskning
- 2009:11** Det kommunala uppföljningsansvaret för 16–19-åringar
- 2009:12** Skolans insatser för elever med ofullständiga betyg
- 2009:13** Rektors roll och ansvar
- 2009:14** Är stadens integrerade ledningssystem, ILS, ett effektivt system för
ledning, styrning och uppföljning?
- 2009:15** Stadens upphandlingsverksamhet
- 2010:01** Granskning av AB Stadsholmens försäljning av fastigheter till bostads-
rättsföreningar
- 2010:02** Vakant
- 2010:03** Öppenvårdsinsatser för barn och unga
– Styrning, uppföljning och kontroll
- 2010:04** Jobbtorg Stockholm